

ISSN 1504-0853

1998

FUNDACJA NA RZECZ
NAUKI POLSKIEJ

The Foundation for Polish Science

RAPORT ROCZNY
■
ANNUAL REPORT

RAPORT ROCZNY 1998

(pełną wersję raportu można otrzymać w Biurze FNP)

SPIS TREŚCI

LIST PRZEWODNICZĄCEGO RADY FUNDACJI

LIST PREZESA ZARZĄDU FUNDACJI

DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA FUNDACJI W 1998 ROKU

NAGRODY I STYPENDIA

- NAGRODA FNP
- SUBSYDIA DLA UCZONYCH
- STYPENDIA KRAJOWE DLA MŁODYCH NAUKOWCÓW
- HONOROWE STYPENDIUM NAUKOWE IM. ALEKSANDRA VON HUMBOLDTA
- STYPENDIA ZAGRANICZNE DLA MŁODYCH DOKTORÓW
- POLSKIE STYPENDIUM BADAWCZE DLA DOKTORÓW W SZKOLE STUDIÓW SŁAWISTYCZNYCH I WSCHODNIOEUROPEJSKICH UNIWERSYTETU LONDYŃSKIEGO
- STYPENDIA DLA NAUKOWCÓW Z KRAJÓW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

DYSCYPLINY NOMINOWANE

- PROGRAM MARIA
- PROGRAM ZWIERZĘTARNIA

PROGRAMY WIELOLETNIE

- PROGRAM MONOGRAFIE
- PROGRAM WYDAWNICTWA
- PROGRAM LIBRARIUS
- PROGRAM TRAKT
- PROGRAM ADALBERTUS
- PROGRAM SUBIN
- KONFERENCJE FUNDACJI
- WSPÓŁPRACA FUNDACJI I TOWARZYSTW NAUKOWYCH
- Podsumowanie Programów BITECH i NUTRIS

WSPIERANIE TRANSFERU TECHNOLOGII

- PROGRAM INCOME

PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

- PROGRAM PHARE SCI-TECH II
- PROJEKT CRIT-2
- PROJEKT FEMIRC - STWORZENIE I ROZWÓJ OŚRODKA PRZEKAZU INNOWACJI W POLSCE

RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I KSIĄG
RACHUNKOWYCH FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ NA DZIEŃ 31
GRUDNIA 1998

- SKRÓCONY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I BILANS
- SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

LIST PRZEWODNICZĄCEGO RADY FUNDACJI

Ostatnimi czasy coraz żywiej dyskutowane są w środowiskach naukowych - na świecie i w Polsce - kwestie etyki badań i dobrych obyczajów w nauce. Powstają rozmaite komitety i komisje zajmujące się z przejęciem tymi sprawami, opracowywane są materiały przypominające uczonym standardy moralne, którym powinni pozostawać bezwarunkowo wierni w swojej pracy, rodzą się nawet pomysły swoistych kodeksów, zobowiązujących ludzi nauki do przestrzegania norm zachowań przyzwoitych, a przewidujących także formy środowiskowego potępienia postępowań nagannych.

Cała ta krzątanina, wielce szlachetna i pożyteczna, ma oczywiście w tle dość przygnębiającą diagnozę: oto na naszych oczach ulega nadkruszeniu, dużo poważniejszym niż kiedykolwiek dotąd, tradycyjny etos nauki, który zapewniał jej społeczne poważanie, a uczonym krzepiące poczucie przynależności do świata zawodowego moralnie uładzonego. Jakkolwiek można żywić wątpliwości co do tego, czy w ogóle osiągalna jest dzisiaj odbudowa owego etosu, to przecież wszelkie dążenia ku niej zmierzające z pewnością zasługują na popularyzację i wspomaganie.

Czy Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej ma jakąś własną rolę do odegrania w tych dążeniach? Z łatwością chyba zgodzimy się, że rola taka w żadnym wypadku nie polega na ogłaszaniu przez władze Fundacji kolejnych memoriałów czy apeli moralistycznych. Tego rodzaju instytucja powinna bowiem nie deklaratywnie, a w samym stylu swojego codziennego funkcjonowania, potwierdzać i podtrzymywać przy życiu wartości, których erozja staje się dziś przedmiotem zatroskania społeczności naukowej. Trzeba, by konsekwentnie i z uporem trzymała się wzorów postępowania nie tylko technicznie sprawnego i efektywnego, ale też bez zarzutu z punktu widzenia etycznych norm życia naukowego. Ma te wzory po prostu krzawić, a mówić o nich możliwie najoszczędniej. Jej działania na rzecz badań i uczonych muszą dochowywać wierności zasadom nie podlegającym sytuacyjnym relatywizacjom, w jednakiej mierze surowym dla każdego, kto zdecydował ubiegać się o pomoc Fundacji. Stając do konkursu (a konkurs to podstawowa forma realizacji programów FNP) powinien mieć zawsze pewność, że przystępuje do uczciwego współzawodnictwa - do gry o przejrzystych regułach, kryteriach i procedurach, w której liczy się wyłącznie naukowa waga jego dokonań i zamysłów badawczych.

Wolno sądzić, że Fundacja zdołała już zapracować sobie na zaufanie środowiska, w którym działa. Jeśli stało się tak w rzeczywistości, to powodzenie zawdzięcza przede wszystkim szczęśliwym trafom w doborze swoich dotychczasowych współpracowników: rzeczoznawców, recenzentów, członków sądów konkursowych, tych wszystkich, co potrafili sprawić, że każdy konkurs stawał się przedsięwzięciem poważnym, że recenzje mogły nie mieć nic wspólnego z opiniami pozorowanymi, a oceny były miarodajne i wyraziste. Wiemy już dobrze, jak ważny to czynnik pomyślnego prosperowania Fundacji.

Musi ona nieprzerwanie zabiegać o kooperację ludzi zawodowo wybitnych, a zarazem cieszących się etycznym autorytetem wśród kolegów, zdolnych do szanowania hierarchicznego porządku nauki i krytycznie wrażliwych na cudze osiągnięcia, umiejących wznieść się ponad partykularne zainteresowanie wyłącznie dla spraw sobie bliskich i powściągać narcystyczne skłonności, gdy mogą one szkodzić jasności i sprawiedliwości sądu. Odnajdywanie takich ludzi (zawsze będące połączeniem metodycznego poszukiwania z fortunnym przypadkiem) i komponowanie z nich naturalnego otoczenia Fundacji z pewnością należy do strategicznych wyzwań, trwale przed nią stojących.

Janusz Sławiński

LIST PREZESA ZARZĄDU FUNDACJI

Rok 1998 był pierwszym rokiem realizacji "Założeń programowych FNP na lata 1998-2000", przyjętych przez Radę Fundacji w listopadzie 1997 r. Istotnym novum stanowi w nich zmiana polityki subwencyjnej, wynikająca z dokonanej przez Fundację analizy aktualnych potrzeb nauki w Polsce. O ile w pierwszych latach swojej działalności Fundacja kierowała przeważającą część subwencji na zakup aparatury naukowej, to obecnie, uwzględniając podstawowe potrzeby nauki w Polsce, stopniowo zmniejszać będzie zakres finansowania zakupów aparatury na rzecz bezpośredniego wspierania ludzi nauki oraz wspomaganie inwestycji o charakterze trwałym. Naszym zdaniem, największym zagrożeniem dla nauki w Polsce nie jest już dzisiaj brak nowoczesnej aparatury, ale raczej brak prawdziwie nowoczesnych ludzi, którzy mogliby na tej aparaturze pracować. Stąd, tak wielkie znaczenie Fundacja przywiązuje do wspierania młodych, nie zapominając zarazem o ich mistrzach, do których adresowany jest nowy program "Subsydia dla uczonych".

Tak więc, zgodnie z przyjętymi założeniami, subwencje udzielane przez Fundację na zakupy aparatury naukowej w ramach programów rocznych oraz w programie "Subin", zmaleją do roku 2000 z wyjściowych 60% do wysokości ok. 25% rocznych wydatków. Natomiast programy zakładające bezpośrednie wspieranie ludzi nauki zyskają na znaczeniu, a przeznaczone na ich realizację środki wzrosną z początkowych 13% do postulowanej wysokości stanowiącej 33% wszystkich subwencji, a więc w strukturze wydatków Fundacji będą miały taki sam udział jak subwencje na inwestycje trwałe.

Nowym elementem polityki subwencyjnej jest też decyzja o dofinansowywaniu przez Fundację od 1998 r. realizacji programów prowadzonych przez Biuro Współpracy Europejskiej Fundacji, a finansowanych ze środków Unii Europejskiej (program SCI-TECH II, CRIT-2). Decyzja ta podyktowana była przekonaniem o ważnej roli tych programów w procesie przemian strukturalnych polskiej nauki i chęcią silniejszego zaangażowania się w ich urzeczywistnianie.

Zgodnie z "Załoženiami" w programie na rok 1998 przyjęto, że łączna kwota przyznawanych subwencji utrzymana zostanie na poziomie 22,5 mln zł. Tak się też stało, z tym, że część podjętych w 1998 r. decyzji finansowych będzie zrealizowana dopiero w latach następnych, m.in. ze względu na długo ciągnące się u beneficjentów procedury kontraktowania i wykonawstwa inwestycji, co szczególnie dotyczy programów "Librarius", "Zwierzętarnia" i "Subin-Powódź". Z podobnych powodów część wydatków 1998 r. wynikała z umów zawartych w ramach programów z lat poprzednich. Łącznie na działalność statutową w 1998 roku Fundacja wydatkowała 19 mln zł.

Fundacja, podobnie jak inne instytucje działające na rynku finansowym, została dotknięta następstwami azjatycko-rosyjskiego kryzysu, który odbił się niekorzystnie na sytuacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. W rezultacie w 1998 r. Fundacja nie osiągnęła planowanych dochodów. Zarząd i Rada Fundacji zdecydowały jednak, by nie zmniejszać z tego powodu wydatków na działalność statutową, tym bardziej, że średnioterminowe prognozy dochodów Fundacji są korzystne. Przyjęcie takiej strategii możliwe było dzięki

dotychczasowej polityce finansowej, która w latach 1994-97 doprowadziła do znaczącego przyrostu wartości funduszy przeznaczanych na przyszłą działalność statutową, a to pozwala na łagodzenie skutków przejściowych załamania koniunktury.

Ostatecznie dochód osiągnięty przez Fundację w 1998 roku wyniósł 23,2 mln zł, z czego, jak już wspominałem, 19 mln zł wydatkowano na bieżącą działalność statutową, a 3,8 mln zł przeznaczono na wydatki statutowe w latach następnych. Wartość aktywów Fundacji wzrosła w tym czasie do 260,8 mln zł. Koszty działalności Fundacji wyniosły 4,7 mln zł, co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 6%. Na skutek spadku wartości posiadanego przez Fundację portfela notowanych na GPW akcji i wynikającej stąd konieczności przeszacowania ich wartości, Fundacja wykazała w 1998 r. stratę bilansową w wysokości 0,2 mln zł.

Najpoważniejszy problem, przed jakim stanęła Fundacja w 1998 r., a którego następstwa mogą zagrazić nawet jej istnieniu, wiąże się z interpretacją Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych zastosowaną wobec Fundacji przez kontrolerów Urzędu Kontroli Skarbowej, którzy w okresie od lipca do grudnia 1998 badali rozliczenia Fundacji z budżetem państwa. Kontrolerzy uznali, że wydatki na zakup krótkoterminowych papierów wartościowych (bony skarbowe, obligacje skarbu państwa, akcje notowane na giełdzie itp.) w rozumieniu art.17 ust.1 pkt. 4 i ust. 1b tej ustawy nie stanowią wydatków na prowadzoną przez Fundację działalność statutową i w związku z tym powinny zostać opodatkowane podatkiem dochodowym. Zdaniem kontrolerów, jedyną możliwą formą lokowania środków, która nie powoduje w przypadku Fundacji obowiązku podatkowego, jest lokata bankowa. Opinia ta została zawarta w raportach dotyczących działalności Fundacji w latach 1995-1997, przedstawionych nam w grudniu 1998 r. Skutkuje ona nałożenie na Fundację podatku, którego skumulowana wielkość, łącznie z odsetkami, przekroczy 80 mln złotych, a więc *de facto* sprowadzi się do odebrania Fundacji środków odpowiadających wartości jej funduszu założycielskiego. Poza tym, ograniczenie działalności finansowej Fundacji do lokat terminowych pozbawi ją możliwości uzyskiwania realnych dochodów w przyszłości. Przy utrzymaniu dotychczasowego poziomu wydatków statutowych doprowadziłoby to w ciągu kilku lat do wyczerpania środków. Natomiast znaczne ograniczenie wydatków statutowych spowodowałoby marginalizację roli Fundacji jako pozabudżetowego sponsora nauki.

W związku z zaistniałym zagrożeniem dalszego bytu Fundacji, Zarząd podjął odpowiednie działania odwoławcze i interwencyjne.

Naszym zdaniem interpretacja ustawy zastosowana przez kontrolerów UKS jest nieprawidłowa, gdyż podważa celowość istnienia fundacji, których działanie, podobnie jak w przypadku FNP jest oparte o posiadany kapitał. Stanowisko Zarządu w tej sprawie potwierdzają renomowani audytorzy badający sprawozdania FNP w latach 1995-1998. Z treści art.17 ust.1 pkt. 4 wynika bowiem, że od podatku wolne są dochody fundacji w części przeznaczonych na cel statutowy, którym w przypadku FNP jest finansowanie działalności naukowej i naukowo-technicznej. Przepis ten nie określa terminu wydatkowania zadeklarowanego dochodu, co znaczy, że termin ten ustala sama fundacja. Tym samym nie ma przeszkód, aby Fundacja nasza mogła - do czasu wydatkowania zadeklarowanego dochodu na wymienione cele - lokować wolne środki finansowe odpowiadające temu dochodowi nie tylko na bankowych lokatach terminowych, ale również w krótkoterminowych papierach wartościowych, zwłaszcza, że w przepisach nie ma rozróżnienia między tymi dwoma instrumentami. Przemawia za takim rozwiązaniem także fakt, że całość uzyskiwanego w ten sposób dochodu jest przeznaczana na cele statutowe.

Aktywne lokowanie środków w różne instrumenty finansowe w celu uzyskania możliwie wysokiej rentowności stanowi na całym świecie podstawową metodę uzyskiwania dochodów

i podstawowy obowiązek zarządów niezależnych fundacji. Działalność ta ma bowiem na celu zapewnienie w jak największym stopniu realizacji celów statutowych oraz zabezpieczenie siły nabywczej posiadanych środków, które już zostały na działalność statutową przeznaczone.

Sprawa ta, ze względu na długi okres oczekiwania na ostateczne jej rozwiązanie, niewątpliwie - nawet w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia - niekorzystnie odbije się na wynikach finansowych Fundacji w roku 1999.

maj 1999

Maciej W. Grabski

DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA FUNDACJI W 1998 ROKU

NAGRODY I STYPENDIA

• NAGRODA FNP

Indywidualne nagrody za znaczące osiągnięcia naukowe, przyznawane są przez Fundację od 1992 roku wybitnym polskim uczonym za osiągnięcia lub publikacje powstałe w okresie czterech lat poprzedzających datę zgłoszenia do konkursu. Nagrody te uznawane są obecnie za najbardziej prestiżowe wyróżnienia naukowe w Polsce.

Laureatami Nagrody Fundacji, której wysokość w 1998 r. wynosiła 40 tys. zł, zostali:

- w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych - prof. **Janusz Sondel** z Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego za *Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków* - dzieło pomnażające wiedzę o łacińskich źródłach kultury duchowej Polaków;
- w dziedzinie nauk ścisłych prof. **Lechosław Latos-Grażyński** z Wydziału Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego za badania nad porfirynami i metaloporfirynami o szczególnej strukturze molekularnej i elektronowej;
- w dziedzinie nauk przyrodniczych i medycznych - prof. **Andrzej Szczeklik** z II Katedry Chorób Wewnętrznych Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego za wykrycie mechanizmu przeciwwakrzepowego działania aspiryny oraz badania nad patogenezą i metodami leczenia astmy oskrzelowej indukowanej aspiryną;
- w dziedzinie nauk technicznych - prof. **Leszek Stoch** z Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie za wyjaśnienie zjawiska wielostadialnej krystalizacji materiałów szklanych i opracowanie na tej podstawie niekonwencjonalnych szkieł do zastosowań proekologicznych.

Uroczyste wręczenie nagród oraz pamiątkowych dyplomów i statuetek odbyło się 5 grudnia 1998 w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele władz państwowych i liczne grono ludzi ze świata nauki. Jej przebieg szeroko relacjonowały telewizja, radio oraz prasa.

• SUBSYDIA DLA UCZONYCH

Jest to nowa forma wspierania wybitnych ludzi nauki, wprowadzona do programu Fundacji w roku 1998. Przyznawane na okresy trzyletnie subsydia mają umożliwić uczonym intensyfikowanie już prowadzonych prac albo podjęcie nowych kierunków badań. Program adresowany jest do uczonych, którzy posiadając już znaczący dorobek naukowy prowadzą nadal aktywną działalność badawczą oraz - co jest szczególnie ważne - kształcą młodych.

Subsydia, każde w wysokości 60 tys. zł rocznie, są przeznaczone w części (ok.20 %) na imienne stypendium dla laureata oraz zgodnie z jego uznaniem - na stypendia dla doktorantów, na zakupy książek i czasopism, aparatury i materiałów, udział w konferencjach naukowych, itp. Przyznawane są na okresy trzyletnie, co rok w innym obszarze nauki. Program ma charakter zamkniętego konkursu, przebiegającego według wielostopniowej procedury, której pierwszym etapem są nominacje kandydatów, dokonywane przez zaproszonych przez Fundację najwybitniejszych uczonych polskich.

W obecnej edycji objęto konkursem nauki humanistyczne i społeczne. Trzyletnie subsydia przyznano 15 wybitnym uczonym-humanistom, wybranym spośród 23 nominowanych kandydatów.

• STYPENDIA KRAJOWE DLA MŁODYCH NAUKOWCÓW

W sześciu dotychczasowych turach konkursu ze stypendiów Fundacji skorzystało łącznie ponad 600 osób. Spośród byłych stypendystów wielu może się obecnie poszczycić dalszymi znaczącymi sukcesami naukowymi.

Na szósty konkurs wpłynęło 309 wniosków od kandydatów reprezentujących różne dziedziny nauki. Stypendia (w wysokości 16 320 zł rocznie) przyznano 102 osobom. Spośród laureatów 86 osób pracuje w uczelniach, 12 - w Polskiej Akademii Nauk i 4w jednostkach badawczo-rozwojowych.

Dyplomy stypendialne wręczono laureatom uroczystie 21 marca w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie.

• HONOROWE STYPENDIUM NAUKOWE IM. ALEKSANDRA VON HUMBOLDTA

Stypendium to, przyznawane uczonym niemieckim przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej, stanowi odpowiednik Humboldt-Forschungspreise, prestiżowego wyróżnienia dla uczonych zagranicznych, w tym także polskich, znanej niemieckiej Fundacji Aleksandra von Humboldta.

Stypendium może być przyznane badaczom wszystkich specjalności w uznaniu ich dotychczasowych dokonań naukowych i ich wkładu w rozwój współpracy naukowej obu krajów. Kandydatury uczonych niemieckich na pobyt naukowy w Polsce zgłaszają do FNP uznani uczeni polscy lub instytucje naukowe.

W trzeciej turze konkursu przyznano sześć stypendiów w wysokości 5 tys. zł miesięcznie, z możliwością ich wykorzystania w ciągu trzech lat - od 1998 do 2000 r.

W 1998 r. Honorowe Stypendium im. Aleksandra von Humboldta otrzymali:

- prof. **Hans Bifuler** z Uniwersytetu w Stuttgarcie, który będzie prowadził badania w Instytucie Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku oraz w Instytucie Matematyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego;

- prof. **Fritz Haake** z Uniwersytetu w Essen, który przyjedzie do Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- prof. **Kolumban Hutter** z Politechniki w Darmstadt, który zamierza prowadzić badania w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN;
- prof. **Rainer Kassing** z Uniwersytetu w Kassel, który planuje prowadzenie badań w Instytucie Technologii Elektronowej na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej;
- prof. **Rainer M. Lieder** z Instytutu Fizyki Jądrowej w Julich, który będzie prowadził badania w Środowiskowym Laboratorium Ciężkich Jonów na Uniwersytecie Warszawskim;
- prof. **Hans Günther Natke** z Uniwersytetu w Hanowerze, który przyjedzie do Instytutu Mechaniki Stosowanej na Politechnice Poznańskiej.

• STYPENDIA ZAGRANICZNE DLA MŁODYCH DOKTORÓW

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej przyznaje także stypendia zagraniczne dla młodych doktorów (do 35 lat), aby umożliwić im wyjazdy do znakomitych ośrodków naukowych świata na okres od 6 do 12 miesięcy.

Stypendia zagraniczne w 1998 r. otrzymali:

- dr **Andrzej Bojarski** z Instytutu Farmakologii PAN z Krakowa na roczny pobyt kolejno w dwu ośrodkach: w Institut für Pharmazeutische Chemie na Uniwersytecie w Düsseldorfie w Niemczech, a następnie w Institute of Medical Chemistry na Uniwersytecie w Lozannie w Szwajcarii;
- dr **Krzysztof Byczuk** z Instytutu Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Warszawskiego na roczny pobyt w Lyman Laboratory of Physics na Uniwersytecie Harvarda w USA;
- dr **Dorota Lechniak** z Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej w Poznaniu na roczny pobyt na Wydziale Nauk Biomedycznych w University of Guelph w Kanadzie;
- dr **Maciej Manikowski** z Instytutu Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego na półroczny pobyt w Instytucie Filozofii Katolickiego Uniwersytetu w Leuven w Belgii;
- dr **Paweł Petkow Dimitrow** z II Kliniki Kardiologii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego na roczny pobyt w St. George's Hospital Medical School w Londynie;
- dr **Jan Różycki** z Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego na 12-miesięczny pobyt naukowy w Laboratory of Cell Biology w National Cancer Institute w Bethesda, Maryland (USA);
- dr **Roger Świerczyński** z Instytutu Elektroniki i Telekomunikacji Politechniki Poznańskiej, na roczny pobyt naukowy w Institut für Theoretische Nachrichtentechnik und Informationsverarbeitung na Uniwersytecie w Hanowerze w Niemczech.

- **POLSKIE STYPENDIUM BADAWCZE DLA DOKTORÓW W SZKOLE STUDIÓW SLAWISTYCZNYCH I WSCHODNIOEUROPEJSKICH UNIWERSYTETU LONDYŃSKIEGO**

Stypendium to jest wspólną inicjatywą School of Slavonic and East European Studies Uniwersytetu Londyńskiego i Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, realizowaną od 1995 r. W finansowaniu go uczestniczą również: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanii oraz Fundacja M. Grabowskiego. Udział FNP stanowi 35 % rocznego budżetu tego projektu. Stypendium przyznawane jest na dwunastomiesięczny pobyt na Uniwersytecie Londyńskim z przeznaczeniem na pracę naukową w zakresie szeroko rozumianych studiów nad problematyką polską (Polish Studies).

Tematem stypendium badawczego w 1998 r. była rola kapitału zagranicznego w transformacji gospodarki polskiej.

W rezultacie konkursu stypendium uzyskała dr **Marzena Weresa** z Instytutu Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej.

- **STYPENDIA DLA NAUKOWCÓW Z KRAJÓW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ**

Wspólnie z Kasą im. Józefa Mianowskiego Fundacja realizuje od 1993 r. program stypendialny dla naukowców zagranicznych, głównie z Europy Środkowo-Wschodniej, zainteresowanych prowadzeniem badań z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych w polskich ośrodkach naukowych. Stypendia przyznawane są w trybie konkursu.

Wśród 24 laureatów tegorocznego konkursu najwięcej jest fizyków i biologów. Stypendia otrzymało 9 naukowców z Ukrainy i 8 - z Rosji, ponadto 4 naukowców z Białorusi oraz po jednym z Uzbekistanu i Czech.

Stypendyści prowadzili badania w 8 uczelniach, 10 placówkach PAN i w 2 instytutach resortowych.

Listy stypendystów są publikowane w sprawozdaniach Kasy im. Mianowskiego.

DYSCYPLINY NOMINOWANE

Ograniczeniem niektórych ważnych dyscyplin naukowych w Polsce jest ich niedoinwestowanie. Dlatego co roku Fundacja subwencjonuje zakupy specjalistycznej aparatury badawczej dla wybranych dyscyplin. Przy ich wyborze bierze się pod uwagę obszary badań o charakterze rozwojowym, które przyczyniają się do rozwiązywania ważnych dla praktyki problemów podstawowych i które w kraju uprawiane są co najmniej przez kilka grup naukowych o międzynarodowej renomie.

W roku 1998 r. subwencjami objęto zastosowanie radioterapii w medycynie (program MARIA) oraz modernizację i rozbudowę zwierzętarni (program ZWIERZĘTARNIA).

- **PROGRAM MARIA**

Idea programu nawiązuje do setnej rocznicy odkrycia polonu i radu przez Marię Skłodowską-Curie i Piotra Curie, odkrycia, które dało początek późniejszym zastosowaniom promieniowania jonizującego w różnych dziedzinach nauki, a w szczególności w medycynie.

Konkurs adresowany był do zespołów uczonych-lekarzy: onkologów, kardiologów i naczyniowców, zajmujących się brachyterapią, która jest ważnym badawczo działem medycyny i jednocześnie uznaną formą radioterapii. Stosuje się ją głównie w leczeniu chorób nowotworowych wszystkich narządów, łącznie z centralnym układem nerwowym.. Chorzy leczeni tą metodą stanowią ponad 20% ogółu kwalifikowanych do radioterapii.

Celem programu było sfinansowanie zakupów specjalistycznej aparatury badawczej dla zespołów pracujących nad różnymi formami leczenia, oraz tych, które zajmują się nowymi metodami wykorzystywania w brachyterapii źródeł promieniowania.

Na konkurs napłynęło 19 wniosków na łączną kwotę ok. 24 mln zł. Do realizacji przyjęto 5 spośród nich, przyznając subwencje o łącznej wartości ponad 2 mln zł.

- **PROGRAM ZWIERZĘTARNIA**

Nowelizacja polskiego prawa w zakresie respektowania praw zwierząt, dostosowująca krajowe regulacje do norm Unii Europejskiej, spowodowała konieczność modernizacji warunków hodowli i przechowywania zwierząt laboratoryjnych w Polsce.

Ponieważ badania prowadzone na zwierzętach są warunkiem postępu w wielu dyscyplinach nauk przyrodniczych, zwłaszcza biologiczno-medycznych, Fundacja postanowiła wesprzeć inwestycje remontowe i modernizacyjne w zwierzętarniach posiadających doświadczenie w prowadzeniu hodowli na dobrym poziomie.

Na konkurs nadesłano ponad 50 wniosków. Subwencje w łącznej wysokości blisko 4 mln zł udzielono 15 placówkom.

PROGRAMY WIELOLETNIE

- **PROGRAM MONOGRAFIE**

Trwający od 1994 roku stały konkurs na monografie z zakresu nauk humanistycznych i społecznych zaowocował liczącą już ponad 30 pozycji serią wydawniczą "Monografie FNP", która zyskała uznanie środowiska naukowego. W skład jury konkursu wchodzi: prof. Henryk Samsonowicz (przewodniczący), prof. Janusz Sławiński oraz prof. Lech Szczucki.

W 1998 r. w konkursie przyjęto do serii 9 nowych prac oraz wznowiono druk jednego tytułu. Do końca roku ukazało się drukiem 11 nowych pozycji i 2 wznowienia.

Dowodem uznania dla jakości tej serii również ze strony wydawców są uzyskane w 1998 r. w konkursach edytorskich nominacje i nagrody. Monografie Ryszarda Nycza i Lucylli

Pszczołowskiej zostały uhonorowane nominacjami do nagrody im. Jana Długosza na Targach Książki w Krakowie. Na Targach Książki Akademickiej ATENA '98 seria "Monografie FNP" otrzymała nagrodę za szatę graficzno-edytorską. Z kolei Porozumienie Wydawców Książki Historycznej przyznało Jackowi Banaszkiwiczowi za *Polskie dzieje bajeczne mistrza Wincentego Kadłubka* doroczną nagrodę KLIO, która wręczona została podczas warszawskich Targów Książki Historycznej.

- **PROGRAM WYDAWNICTWA**

Dzięki temu programowi, realizowanemu od 1994 roku, zachowana jest ciągłość wydawania kilku monumentalnych dzieł, naukowo dokumentujących dziedzictwo historyczne i cywilizacyjne Polski. Są to: Polski Słownik Biograficzny, Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, oraz Słownik Polszczyzny XVI wieku. Dzieła te opracowywane są przez instytuty PAN: Instytut Historii (wspólnie z PAU), Instytut Sztuki oraz Instytut Badań Literackich, zaś Fundacja pokrywa koszty drukarskie i edytorskie związane z ich publikacją.

- **PROGRAM LIBRARIUS**

Zadaniem programu, który Fundacja realizuje od 1995 r., jest pomoc dla bibliotek naukowych, szczególnie akademickich, w przeobrażaniu ich bazy technicznej, a więc w remontach i rozbudowie budynków oraz w modernizacji wyposażenia. Podobnie jak inne programy Fundacji, i. ten ma charakter konkursu. Z pomocy korzystają zarówno biblioteki na uczelniach i w jednostkach naukowo-badawczych, jak i księżnice towarzystw naukowych, a także zasłużone dla kultury polskiej placówki biblioteczne istniejące za granicą.

W czwartym roku realizacji programu w dwóch turach konkursu przyznano 17 subwencji w łącznej wysokości blisko 5 mln zł. Rozstrzygnięcie ostatniej tury programu LIBRARIUS, uwzględniającej wnioski oczekujące oraz nadesłane do końca 1998r., przewidziano na początek 1999 r.

- **PROGRAM TRAKT**

Rozpoczęcie budowy autostrad wiąże się z odsłonięciem wielu stanowisk archeologicznych, które powinny zostać przebadane, a znaleziska - zabezpieczone. Ratownicze prace wykopaliskowe finansowane z budżetu państwa obejmują jedynie pas budowy, nie umożliwiając - ze względu na szczupłość środków - prowadzenia bardziej szczegółowych, interdyscyplinarnych badań zabytkowych obiektów. Pragnąc przyjść z pomocą archeologom Fundacja uruchomiła w 1998 roku specjalny kilkuletni program TRAKT. Umożliwia on uzyskanie subwencji na badania wyprzedzające na najważniejszych stanowiskach, na wykonanie odpowiednich analiz laboratoryjnych i badań interdyscyplinarnych, a także na prace terenowe poza pasem budowy oraz na konserwację wybranych zabytków. Program realizowany jest jako konkurs otwarty i odnosi się wyłącznie do przypadków wymagających uzupełnienia (ale nie zastępowania) działań instytucji państwowych powołanych do nadzorowania i finansowania prac archeologicznych.

W 1998 r. przyznano 3 subwencje na kwotę około 180 tys. zł. Beneficjentami programu zostali:

- prof. Bogusław Gediga z Oddziału Wrocławskiego Instytutu Archeologii i Etnologii PAN,
- prof. Sławomir Kadrow z Oddziału Krakowskiego Instytutu Archeologii i Etnologii PAN,
- dr hab. Wojciech Chudziak z Instytutu Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

• PROGRAM ADALBERTUS

Kilkuletni program archeologiczny związany z milenium wyprawy misyjnej św. Wojciecha do Prusów miał na celu weryfikację hipotezy lokalizującej miejsce tej misji na pld.-wschodnim obrzeżu Żuław i tym samym - wzbogacenie naszej wiedzy o odległej przeszłości tego słabo dotąd rozpoznanego, choć ważnego w dziejach Polski obszaru.

Efekty badań zrealizowanych dzięki programowi ADALBERTUS publikowane są obecnie w kilkutomowym wydawnictwie, którego pierwsze 3 woluminy już się ukazały. W roku 1998 trwały prace edytorskie nad kolejnymi tomami. Tom IV poświęcony będzie dokumentacji odkryć konstrukcji drogowych w dolinie rzeki Dzierzgoń, tom V ma zawierać dane pozwalające zrekonstruować zmiany środowiska przyrodniczego, w tomie VI zamieszczone zostaną rezultaty specjalistycznych analiz ceramiki.

• PROGRAM SUBIN

Poza istniejącymi programami, adresowanymi do określonych dyscyplin, FNP podejmuje się subwencionowania pewnych inicjatyw środowiska naukowego w szczególnych sytuacjach, gdy niezbędna jest pomoc typu interwencyjnego.

Spośród nadesłanych do programu wniosków uwzględniono, po dokonaniu ich oceny przez ekspertów, dwadzieścia, decydując o udzieleniu aplikującym zespołom pomocy finansowej.

Subin - Powódź

Kontynuacją udzielonej rok wcześniej przez FNP pomocy jednostkom naukowym poszkodowanym podczas powodzi stał się ustanowiony w roku 1998 specjalny podprogram-konkurs, adresowany do tych. uczelni i jednostek PAN, które w 1997 r. otrzymały od Fundacji doraźną pomoc na usuwanie skutków kataklizmu. Fundacja postanowiła wspomóc w ten sposób niektóre przedsięwzięcia modernizacyjno-inwestycyjne, wiążące się z odtwarzaniem infrastruktury w zniszczonych przez powódź placówkach naukowych.

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs napłynęło 20 wniosków. W oparciu o opinie powołanych ekspertów przeprowadzono ich kwalifikację, w wyniku której przyznanych zostało 6 subwencji na kwotę 2,9 mln zł.

• KONFERENCJE FUNDACJI

Kolejna konferencja z cyklu "Fundacji dyskusje o nauce", poświęconego ważnym problemom nurtującym środowisko naukowe, odbyła się w październiku 1998 r. Podobnie jak w latach ubiegłych, wzięło w niej udział kilkudziesięciu wybitnych naukowców różnych dziedzin zaproszonych imiennie przez Fundację. Tematem sympozjum była "Nauka i nauczanie", problem szczególnie ważny w kontekście przemian zachodzących obecnie w polskich szkołach wyższych, zwłaszcza zaś wobec zjawiska wyraźnego zachwiania proporcji między uprawianiem nauki i nauczaniem.

Zbiór referatów i głosów w dyskusji z tej konferencji opublikowany zostanie jako trzeci tomik serii "Fundacji dyskusje o nauce".

Materiały z poprzedniej konferencji pt. *Krytyka i krytycyzm w nauce* ukazały się w drugim kwartale 1998 r.

• WSPÓŁPRACA FUNDACJI I TOWARZYSTW NAUKOWYCH

W 1998 roku Fundacja kontynuowała trwającą od trzech lat współpracę z towarzystwami naukowymi. Jedną z jej form jest fundowanie wspólnych nagród.

Razem z Towarzystwem Popierania i Krzewienia Nauk Fundacja od 1995 r. przyznaje za najlepsze prace doktorskie z nauk matematyczno-fizyczno-chemicznych doroczną Nagrodę im. Grzegorza Białkowskiego. W 1998 roku laureatami tej nagrody zostali:

- dr **Ewa Luiza Łokas** z Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Warszawie,
- dr **Adrian Langer** z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr **Tomasz Kalinowski** z Instytutu Podstaw Informatyki PAN w Warszawie.

Warto podkreślić, że wszyscy nagrodzeni byli w latach ubiegłych laureatami stypendium FNP dla młodych naukowców.

Podobnie jak w roku ubiegłym, Fundacja pozostawała członkiem wspierającym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Towarzystwa Naukowego Toruńskiego, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk. Organizacje te należą do najbardziej zasłużonych i aktywnych polskich towarzystw naukowych o charakterze korporacyjnym.

• Podsumowanie Programów BITECH i NUTRIS

Wiosną 1998 r. odbyły się dwa spotkania podsumowujące efekty programów rocznych BITECH i NUTRIS, które realizowane były w 1996 r.

Organizatorem konferencji BITECH został Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej Politechniki Warszawskiej, zaś symposium NUTRIS na prośbę Fundacji zorganizowała Akademia Rolnicza w Poznaniu. Obie te placówki uzyskały dzięki wymienionym programom znaczące subwencje na zakup aparatury badawczej.

W programie każdego ze spotkań znalazły się wykłady poświęcone wybranym zagadnieniom z zakresu prowadzonych badań a podczas sesji posterowych prezentowane były najciekawsze osiągnięcia zespołów. Laureaci złożyli też wykazy publikacji i doniesień konferencyjnych, przy wykonaniu których korzystano z aparatury zakupionej ze środków Fundacji. Materiały z obu sesji opublikowane zostały w formie broszur.

WSPIERANIE TRANSFERU TECHNOLOGII

• PROGRAM INCOME

Celem programu jest inspirowanie środowisk naukowo-technicznych do wprowadzania polskiej myśli technicznej do gospodarki, a instytucji finansowych - do podejmowania ryzyka inwestowania w sektorze zaawansowanych technologii.

Realizacja programu odbywa się za pośrednictwem sieci akredytowanych przy FNP Centrów Transferu Technologii (CTT). Centra te, spełniając wysokie wymagania profesjonalne i etyczne, zajmują się akwizycją, selekcją i przygotowaniem biznesowej dokumentacji innowacyjnych przedsięwzięć technologicznych, które są następnie przedstawiane do współfinansowania na zasadach rynkowych.

W konkursie na akredytację Centrum Transferu Technologii przy Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej na rok 1998 udział wzięło 10 instytucji, spośród których wybrano dwa ośrodki:

- Centrum Transferu Technologii przy Fundacji PROGRESS 8z BUSINESS w Krakowie,
- Centrum Transferu Technologii przy Ośrodku Badawczo Rozwojowym Obrabiarek i Urządzeń Specjalnych w Poznaniu.

Zgodnie z regulaminem otrzymały one wsparcie finansowe na przystosowanie swoich biur do nowej działalności oraz akredytację na 12 miesięcy, która może być przedłużana corocznie.

Fundacja zdecydowała się także na przedłużenie współpracy z centrami akredytowanymi w ubiegłym roku, a więc:

- Wrocławskim Centrum Transferu Technologii przy Politechnice Wrocławskiej,
- Centrum Transferu Technologii przy Fundacji INKUBATOR w Łodzi,
- Centrum Transferu Technologii przy Agencji Rozwoju Regionalnego MARR w Mielcu,
- Centrum Transferu Technologii w Gdańsku.

Na podstawie dwuletniego doświadczenia w realizacji programu INCOME, Fundacja postanowiła, począwszy od 1998 r., poszerzyć zakres instrumentów wspierających transfer technologii. Ustanowiono subwencje na dofinansowanie prac związanych z badaniem

prototypów, wykonaniem serii próbnych oraz przeprowadzeniem innych badań umożliwiających uzyskanie wszelkich atestów i zezwoleń niezbędnych do wprowadzenia danego produktu na rynek.

W 1998 r. Centra dostarczyły do Fundacji 5 wniosków o subwencje i 8 projektów inwestycyjnych do programu INCOME. Dr Krystyna Pietrucha z Politechniki Łódzkiej uzyskała subwencję na realizację wniosku "Kolagenowy substytut opony twardej mózgu i rdzenia kręgowego oraz innych tkanek". Pozostałe wnioski są jeszcze przedmiotem szczegółowej analizy ekonomicznej. Poza działalnością związaną z akwizycją i analizą projektów inwestycyjnych prowadzono również aktywny monitoring działalności firmy BioStar-Plus sp. z o.o., produkującej zaczątek piekarniczy oraz projektu związanego z produkcją szybowców PW 5 przez PZL Świdnik S.A.

PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Programami tymi zajmuje się Biuro Współpracy Europejskiej FNP Głównym zadaniem Biura jest wspieranie polskiego sektora nauki, postępu technologicznego i innowacji w okresie przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej, tak aby umożliwić w przyszłości efektywne prowadzenie polityki naukowo-technologicznej Unii Europejskiej. W 1998 Biuro realizowało program SCI-TECH II, CRIT-2 i było koordynatorem FEMIRC (Fellow Member to the EU Innovation Relay Centres).

- **PROGRAM PHARE SCI-TECH II**

Program Phare SCI-TECH II jest głównym programem urzeczywistniającym wymienione wyżej cele. Jego budżet wynosi 5 mln ECU, a wdrażanie rozpoczęto w 1997 r. Program przewiduje rozmaite formy wsparcia dla zainteresowanych instytucji: pomoc ekspercką, szkoleniową, wspomaganie programów restrukturyzacji instytutów naukowo-badawczych, wspomaganie nowych form instytucjonalnych w nauce, takich jak konsorcja i centra doskonałości, oferuje także specjalne programy grantów.

Realizację programu rozpoczęto od procedury przetargowej, wylaniającej firmy realizujące poszczególne projekty. Po przeprowadzeniu przetargów rozpoczęto wdrażanie projektów "Strategia preakcesyjna dla sektora nauki i postępu technologicznego", "Restrukturyzacja i szkolenie personelu jednostek badawczo-rozwojowych" oraz projektu "Wsparcie współpracy między PAN, uniwersytetami i przedsiębiorstwami", a także "Zwiększenie uczestnictwa Polski w programach naukowych i postępu technologicznego UE". Po zakończeniu procedur przetargowych do wszystkich projektów, rozpoczyna się ich realizacja.

- **PROJEKT CRIT-2**

(Cooperative Research in Information Technology)

Projekt ma na celu wspieranie badań w dziedzinie technologii informatycznych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju współpracy z gospodarką i intensyfikację związków

nauki polskiej z badaniami informatycznymi w krajach Unii Europejskiej. Projekt związany jest ze specyficznym programem ESPRIT Czwartego Programu Ramowego dotyczącego badań i postępu technologicznego UE. Umowę na realizację projektu podpisano 15 października 1996 r.

Pierwsza faza projektu obejmowała przygotowanie i przeprowadzenie procedury selekcji projektów do realizacji i finansowania. Konkurs obejmował projekty z zakresu badań stosowanych w dziedzinie technologii informatycznych. Po wnikliwej selekcji, opartej na recenzjach dokonanych przez polskich i zagranicznych recenzentów, zaproponowano do finansowania 16 projektów, które Komisja Europejska zatwierdziła, biorąc pod uwagę fakt, że poza jakością naukową cechują się propagowaniem idei spójności europejskiej i potencjalnym zastosowaniem w przemyśle. Realizacja drugiej fazy projektu CRIT-2 rozpoczęła się 1 stycznia 1998 i trwać będzie do połowy roku 2000.

- **PROJEKT FEMIRC - STWORZENIE I ROZWÓJ OŚRODKA PRZEKAZU INNOWACJI W POLSCE**

Sieć FEMIRC (Fellow Member to the EU Innovation Relay Centres - Członek Stowarzyszony Ośrodków Przekazu Innowacji Unii Europejskiej), czyli Sieć Ośrodków Przekazu Innowacji w Polsce, utworzona jako inicjatywa instytucji działających w sferze nauki i technologii, koordynowana jest od lipca 1998 r. przez Biuro Współpracy Europejskiej FNP Sieć jest częściowo finansowana z programu INCO-COPERNICUS (Czwartego Programu Ramowego Unii Europejskiej). Partnerami w sieci są wyższe uczelnie, instytuty naukowo-badawcze, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii i inne podmioty współpracujące z nauką i przemysłem. Partnerzy współdziałają ze sobą na poziomie międzyregionalnym oraz z innymi uczelniami i placówkami, a także z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw (MSP). Istnieją też formy współpracy z Ośrodkami Przekazu Innowacji (IRC) z krajów członkowskich Unii Europejskiej. Ośrodek Przekazu Innowacji afiliowany przy Bureau for International Research and Technology Cooperation w Wiedniu jest "bliźniaczym partnerem" FEMIRC w Polsce i udziela pomocy merytorycznej i organizacyjnej partnerom sieci poprzez prowadzenie szkoleń i konsultacji.

RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I KSIĄG RACHUNKOWYCH FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1998

KPMG Polska Audyt Sp. z o.o.
Centrum LIM, IX p.
Al. Jerozolimskie 65/79
00-697 Warszawa

OPINIA BIEGŁEGO REWIDENTA

I. Opinia została przygotowana dla FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ, ul. Grażyny 11, 02-548 Warszawa.

II. Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ obejmującego:

1. bilans sporządzony na dzień 31.12.1998 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 260.783.339,71 zł;
2. rachunek zysków i strat za okres od 1.01.1998 r. do 31.12.1998 r., wykazujący stratę netto 192.297,37 zł;
3. sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych za okres od 1.01.1998 r. do 31.12.1998 r., wykazujące ich zwiększenie o 2.512.760,04 zł;
4. sprawozdania Zarządu z działalności Fundacji oraz ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia tych sprawozdań.

III. Badanie to przeprowadziliśmy stosownie do:

- a) przepisów ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.);
- b) norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

IV. Naszym zdaniem sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi ustawą z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28.12.1994 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla jednostek nie prowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 140, poz. 789 z późn. zm.), stosowanymi w sposób ciągły.

Sprawozdanie finansowe jest zgodne we wszystkich istotnych aspektach co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa, statutem i umową.

Odzwierciedla ono prawidłowo, rzetelnie i jasno we wszystkich istotnych aspektach wyniki finansowe i rentowność działalności Fundacji za okres od 1.01.1998 r. do 31.12.1998 r. oraz sytuację majątkową i finansową badanej jednostki na dzień 31.12.1998 r.

Informacje zawarte w sprawozdaniu Zarządu Fundacji są zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do zbadanego sprawozdania finansowego informujemy, że obecnie toczy się postępowanie podatkowe w sprawie podatku dochodowego za lata 1995-1997. Urząd Kontroli Skarbowej w Warszawie zakwestionował korzystanie przez Fundację ze zwolnienia z podatku dochodowego przysługującego z tytułu przeznaczania dochodu na działalność statutową. Zdaniem UKS nawet czasowe przeznaczanie przez Fundację wolnych środków pieniężnych na dokonywanie operacji finansowych w celu uzyskania dopływu źródeł finansowania jej statutowej działalności powoduje, że traci ona prawo do zwolnienia z podatku dochodowego. Kwota ewentualnego podatku wraz z odsetkami może wynieść ok. 100 mln zł. Należy ponadto zaznaczyć, że Fundacja w badanym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, inwestowała wolne środki pieniężne (lokaty, papiery wartościowe), a więc analogiczne zarzuty UKS dotyczyłyby także tego roku.

W stosunku do 1.995 r. została wydana decyzja inspektora kontroli skarbowej, od której Fundacja się odwołuje. W sprawach dotyczących lat 1996-1997 decyzja nie została jeszcze wydana, bowiem oczekiwane jest uprzednie rozstrzygnięcie analogicznej spornej kwestii podatkowej za 1995 r.

W związku z tym, że Fundacja nie dysponuje praktycznie innymi źródłami finansowania niż przychody finansowe z tytułu gospodarowania przyznanymi jej na działalność statutową środkami funduszu założycielskiego, od rozstrzygnięcia kontrowersji wokół opodatkowania podatkiem dochodowym będzie w znacznej mierze zależała jej przyszłość i możliwość prowadzenia dalszej działalności. Sprawozdanie finansowe nie zawiera żadnych korekt, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby Fundacja musiała zaprzestać prowadzenia działalności w przyszłości.

Bogdan Dębicki, Dyrektor

Za KPMG Polska Audyt Sp. z o.o.

Biegły rewident nr 796/1670

Zofia Popławska, Dyrektor

Warszawa, 25 lutego 1999 r.

• SKRÓCONY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I BILANS

SKRÓCONY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA

	1998 r. tys. zł	1997 r. tys. zł
Zmiana stanu produktów	1,3	4,2
Przychody z operacji finansowych	455.683,0	436.579,2
Pozostałe przychody	0,7	217,2
Przychody ogółem	455.685,0	436.800,6
Koszty działalności statutowej	(18.999,9)	(23.447,9)
Koszty administracyjne	(4.660,6)	(4.392,8)
Koszty operacji finansowych	(431.479,4)	(389.683,9)
Pozostałe koszty	(9,2)	(11,2)
Koszty razem	(455.149,1)	(417.535,8)
Zysk na całokształcie działalności	535,9	19.264,8
Obowiązkowe obciążenia zysku	(728,2)	-
Zysk/(strata) netto	(192,3)	19.264,8

SKRÓCONY BILANS ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA

AKTYWA	1998 r. tys. zł	1997 r. tys. zł
Majątek trwały		
Wartości niematerialne i prawne	270,4	325,1
Rzeczowe składniki majątku trwałego	2.667,1	2.832,8
Finansowe składniki majątku trwałego	83.591,2	82.464,4
Razem:	86.528,7	85.622,3
Majątek obrotowy		
Należności i roszczenia	1.737,6	7.785,9
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	165.584,5	160.586,0
Środki pieniężne	6.927,0	4.414,2
Razem:	174.249,1	172.786,1
Rozliczenia międzyokresowe	5,5	4,2
RAZEM AKTYWA	260.783,3	258.412,6
PASYWA	1998 r. tys. zł	1997 r. tys. zł
Fundusze własne		
Fundusz założycielski	95.000,0	95.000,0
Fundusz rezerwowy	27.528,0	27.263,3
Fundusz na działalność statutową	135.051,2	116.051,1
Fundusz z preceny zlikwidowanych lub sprzedanych środków trwałych	76,5	75,4
Fundusz preceny środków trwałych	10,3	11,4
Wynik finansowy netto roku obrotowego	-192,3	19.264,8
Razem:	257.473,7	257.666,0
Rezerwy	3.000,0	-
Zobowiązania i fundusze specjalne		
Zobowiązania	306,5	743,0
Fundusze specjalne	3,1	3,6
Razem:	309,6	746,6
Rozliczenia międzyokresowe	-	-
RAZEM PASYWA	260.783,3	258.412,6

• **SPRAWOZDANIE Z PRZEPEŁYWU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH**

	1.01.1998r. 31.12.1998 r.	1.01.1997r. 31.12.1997 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Wynik finansowy netto	-192,3	19.264,8
II. Korekty o pozycje:	762,4	-19.070,1
1. Amortyzacja	354,9	348,2
2. Zyski Straty z tytułu różnic kursowych	-100,4	-29,1
3. Odsetki i dywidendy otrzymane i zapłacone	-7.587,7	-2.648,2
4. Rezerwy na należności	32,0	-1.283,8
5. Inne rezerwy	3.050,0	-
6. Podatek dochodowy od zysku brutto	728,2	-
7. Podatek dochodowy zapłacony	-728,2	-
8. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	7,3	- 20,0
9. Zmiana stanu zapasów	-	-
10. Zmiana stanu należności i roszczeń	6.016,3	297,9
11. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (bez pożyczek i kredytów) i funduszy specjalnych	-437,0	-10.877,6
12. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-1,3	-4,2
13. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	-	-78,2
14. Pozostałe pozycje	-571,7	-4.775,1
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	570,1	194,7
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Nabycie sprzedaż wartości niematerialnych i prawnych	-40,0	-95,0
II. Nabycie sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego	-101,7	-364,4
III. Nabycie sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach zależnych	-	-
IV. Nabycie sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych	-	-
V. Nabycie sprzedaż innych akcji, udziałów i papierów wartościowych (w tym również przeznaczonych do obrotu)	-5.503,3	-27.560,7
VI. Udzielone zwrócone pożyczki	-	-25,0
VII. Otrzymane zwrócone dywidendy	568,2	264,7
VIII. Otrzymane zwrócone odsetki	8.254,7	2.383,5
IX. Pozostałe pozycje	-	29,1
X. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3.177,8	-25.367,8
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Zaciągnięcie spłata długoterminowych kredytów bankowych	-	-
II. Zaciągnięcie spłata długoterminowych pożyczek, emisja wykup obligacji lub innych papierów wartościowych	-	-
III. Zaciągnięcie spłata krótkoterminowych kredytów bankowych	-	-
IV. Zaciągnięcie spłata krótkoterminowych pożyczek, emisja wykup obligacji lub innych papierów wartościowych	-	-
V. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-	-
VI. Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-	-
VII. Wpływy z emisji akcji i udziałów własnych oraz dopłat do kapitału	-	-
VIII. Zapłacone zwrócone odsetki	-1.235,1	-

IX. Pozostałe pozycje	-	-
X. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-1.235,1	-
D. Zmiana stanu środków pieniężnych netto	2.512,8	-25.173,1
E. Środki pieniężne na początek roku obrotowego	4.414,2	29.587,3
F. Środki pieniężne na koniec roku obrotowego	6.927,0	4.414,2